

INFORME JURÍDIC RELATIU A LA NECESSITAT D'ADJUDICAR A VIAS Y CONSTRUCCIONES S.A, EL CONTRACTE RELATIU A LES OBRES PER A LA REPOSICIÓ DEL PAVIMENT DE LA SALA MESTRAL, DINS L'ÀMBIT DELS LOCALS DE MESTRAL DEL PORT OLÍMPIC, AL BARRI DE LA VILA DEL POBLENOU, AL DISTRICTE DE SANT MARTÍ A BARCELONA, AMB MESURES DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOSTENIBLE MITJANÇANT PROCEDIMENT DE NEGOCIAT SENSE PUBLICITAT – EXP. 610.2025.192

Antecedents

Mitjançant sol·licitud d'inici d'expedient de data 18 de desembre de 2025 el Departament Tècnic d'Edificació de BIMSA sol·licita la contractació de les obres PER A LA REPOSICIÓ DEL PAVIMENT DE LA SALA MESTRAL, DINS L'ÀMBIT DELS LOCALS DE MESTRAL DEL PORT OLÍMPIC, AL BARRI DE LA VILA DEL POBLENOU, AL DISTRICTE DE SANT MARTÍ A BARCELONA amb un pressupost base de licitació de 59.695,71 euros (IVA exclòs) i un Valor Estimat de Contracte de 71.634,85 euros (IVA exclòs) i un termini de 5 setmanes.

Fonamentació jurídica

1. Regulació legal del procediment negociat sense publicitat a la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic (en endavant LCSP).

La LCSP estableix els principis rectors de la contractació pública, articulant l'adjudicació dels contractes públics sota els principis de publicitat, lliure concurrència, igualtat de tracte i no discriminació, entre d'altres. No obstant això, la Llei estableix una excepció als principis de la contractació, el procediment negociat sense publicitat regulat a l'article 168 de la LCSP. Aquest procediment, en tant que suposa una limitació dels principis de la contractació pública, la doctrina ha establert que la seva aplicació té caràcter excepcional i només resulta procedent quan concorren les causes taxades previstes a la Llei.

Als efectes que ara interessa, estableix l'article 168 de la LCSP que:

“Los órganos de contratación podrán adjudicar contratos utilizando el procedimiento negociado sin la previa publicación de un anuncio de licitación únicamente en los siguientes casos:

a) En los contratos de obras, suministros, servicios, concesión de obras y concesión de servicios, en los casos en que:

2.º Cuando las obras, los suministros o los servicios solo puedan ser encomendados a un empresario determinado, por alguna de las siguientes razones: que el contrato tenga por objeto la creación o adquisición de una obra de arte o representación artística única no integrante del Patrimonio Histórico Español; que no exista competencia por razones técnicas; o que proceda la protección de derechos exclusivos, incluidos los derechos de propiedad intelectual e industrial.

La no existencia de competencia por razones técnicas y la protección de derechos exclusivos, incluidos los derechos de propiedad intelectual e industrial solo se aplicarán cuando no exista una alternativa o sustituto razonable y cuando la ausencia de competencia no sea consecuencia de una configuración restrictiva de los requisitos y criterios para adjudicar el contrato.

Aquest procediment que deriva de la normativa europea¹, es configura com una excepció dels principis de publicitat, lliure concurrència i igualtat de tracte i no discriminació, que s'ha d'utilitzar amb caràcter excepcional. Derivat d'aquesta excepcionalitat, cal que l'òrgan de contractació justifiqui i acrediti que és impossible promoure la concurrència perquè objectivament només existeix una empresa que pugui encarregar-se de l'execució del contracte, i no es pot considerar que concorri una raó tècnica determinant de l'exclusivitat quan, a més d'existir alternatives o substituïts raonables en el mercat, l'exclusivitat sigui conseqüència d'una restricció artificial dels paràmetres de la contractació, exigint en els plecs uns requisits tècnics que només pot complir una empresa determinada. Així, en quant a la necessitat de motivació d'aquesta exclusivitat, s'ha pronunciat la **Sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, de 14 de setembre de 2004, a l'assumpte Comissió/Itàlia, C-385/02**, segons la qual:

“el artículo 7, apartado 3, letra b), de la Directiva autoriza el recurso al procedimiento negociado, sin publicación previa de un anuncio de licitación, para las obras cuya ejecución, por razones técnicas, sólo puede encomendarse a un empresario determinado. Las disposiciones del artículo 7, apartado 3, de la Directiva que autorizan excepciones a las normas que pretenden garantizar la efectividad de los derechos reconocidos por el Tratado CE en el sector de los contratos públicos de obras, deben ser objeto de una interpretación estricta, y la carga de la prueba de que existen realmente las circunstancias excepcionales que justifican la excepción incumben a quien quiera beneficiarse de ellas (véanse, en este sentido, las sentencias de 18 de mayo de 1995, Comisión/Italia, C-57/94, Rec. p. I-1249, apartado 23, y de 28 de marzo de 1996, Comisión/Alemania, C318/94, Rec. p. I-1949, apartado 13). De ello se desprende que las autoridades italianas deben probar que existían razones técnicas que hacían necesaria la adjudicación de los contratos públicos controvertidos al empresario encargado del contrato inicial”.

Així, la doctrina dels tribunals contractuals i la jurisprudència és unànime quan entén que l'aplicació del procediment negociat sense publicitat, en tant que suposa una limitació als principis de publicitat i concurrència, té caràcter excepcional i només resulta procedent quan concorren les causes taxades previstes a la llei, que són d'interpretació estricta i s'han de justificar degudament en l'expedient (resolucions 162/2019, 13/2019 i 32/2018 TCCSP i resolució 33/2018 TACRC).

El citat considerant 50 de la Directiva cita exemples de possibles raons tècniques, com “la práctica imposibilidad técnica de que otro operador económico alcance los resultados necesarios

¹ Directiva 2014/24/UE del Parlamento Europeo y del Consejo, de 26 de febrero de 2014, sobre contratación pública i per la qual es deroga la Directiva 2004/18/CE. Considerant 50:

“En razón de sus efectos perjudiciales sobre la competencia, los procedimientos negociados sin publicación previa de un anuncio de licitación deben utilizarse únicamente en circunstancias muy excepcionales. Las excepciones deben limitarse a aquellos casos en que la publicación no sea posible, bien por razones de extrema urgencia provocada por acontecimientos imprevisibles y no imputables al poder adjudicador, bien cuando esté claro desde el principio que la publicación no generaría más competencia o mejores resultados de contratación, por ejemplo porque objetivamente solo haya un operador económico que pueda ejecutar el contrato. Este es el caso de las obras de arte en las que la identidad del artista determina intrínsecamente el valor y el carácter únicos del propio objeto artístico. La exclusividad puede también surgir por otros motivos, pero solo las situaciones de exclusividad objetiva pueden justificar el recurso al procedimiento negociado sin publicación, siempre que la situación de exclusividad no haya sido creada por el propio poder adjudicador con vistas al futuro procedimiento de contratación”.

o la necesidad de utilizar conocimientos técnicos, herramientas o medios específicos que solo estén a disposición de un único operador económico” o “los requisitos específicos en materia de interoperabilidad o de seguridad que deban cumplirse a fin de garantizar la idoneidad de las obras, suministros o servicios que vayan a contratarse”.

En definitiva, la procedència d'utilitzar el procediment negociat sense publicitat per raons d'exclusivitat tècnica respondrà a la necessitat de realitzar una valoració casuística que permeti comprovar que en el cas concret concorren els requisits exigits per la normativa d'aplicació de manera que s'hagi justificat que no hi ha cap altra alternativa, definint-se les raons tècniques que impedeixin que cap altre operador econòmic assoleixi els resultats necessaris o que existeixi la necessitat d'utilitzar coneixements tècnics, eines o mitjans específics dels quals tan sols en disposa un únic operador econòmic. En altres paraules, el recurs al procediment negociat sense publicitat només és possible quan d'acord amb l'objecte del contracte les obres que es volen contractar només pot ser ofert per una determinada empresa. En el mateix sentit, quan per obtenir el que es vol no existeix alternativa raonable en el mercat, i la determinació de l'objecte del contracte no es conseqüència d'una voluntària configuració artificial per tal de justificar la impossibilitat de concurrència.

De la mateixa forma s'ha pronunciat la Sala del Contenciós Administratiu, del **Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en la seva Sentència de data 9 de març de 2016**, en la que s'al·ludeix a la idea del caràcter excepcional i taxat del procediment negociat sense publicitat, la qual cosa exigeix que la seva utilització es fonamenti en la concurrència i acreditació, clara i manifesta, de que es dona el supòsit de fet d'exclusivitat o de raons impeditives de la concurrència que duguin a terme l'excepció de licitació oberta o restringida.

Atenent als criteris anteriorment exposats, cal ara examinar si en el present supòsit es pot justificar l'existència de raons tècniques que impedeixin que cap altre operador pugui assolir el resultat esperat que impliquin que únicament hi ha un operador que pot executar els treballs objecte de licitació.

2.- Respecte de l'exclusivitat de l'empresa VIAS Y CONSTRUCCIONES, SA , per a la contractació de les obres PER A LA REPOSICIÓ DEL PAVIMENT DE LA SALA MESTRAL, DINS L'ÀMBIT DELS LOCALS DE MESTRAL DEL PORT OLÍMPIC, AL BARRI DE LA VILA DEL POBLENOU, AL DISTRICTE DE SANT MARTÍ A BARCELONA

De conformitat amb l'informe tècnic que consta a l'expedient de contractació les obres de referència s'han de realitzar de forma exclusiva per part de l'empresa VIAS Y CONSTRUCCIONES S.A, pel motius que s'indiquen en l'esmentat informe i que s'exposaran a continuació.

Cal apuntar que, tal i com es desprèn de l'informe tècnic emès per la Direcció Tècnica d'Edificació en data 18 de desembre de 2025, l'empresa VIAS Y CONSTRUCCIONES, SA disposa d'exclusivitat en quant és l'empresa que ha dut a terme les obres RELATIVES AL PROJECTE EXECUTIU DE L'ADEQUACIÓ DELS LOCALS DEL MOLL DE MESTRAL DEL PORT OLÍMPIC, DE LA PÈRGOLA DAVANT DELS LOCALS I DE LA REPOSICIÓ DEL PAVIMENT A COTA CIUTAT AL DISTRICTE DE SANT MARTÍ DE BARCELONA AMB MESURES DE

CONTRACTACIO PÚBLICA SOSTENIBLE - LOT 1: OBRES D'ADEQUACIÓ DELS LOCALS DEL MOLL DE MESTRAL DEL PORT OLÍMPIC, DE LA PÈRGOLA DAVANT DELS LOCALS I DE LA REPOSICIÓ DEL PAVIMENT A COTA CIUTAT – Exp. Núm.: 610.2022.046L01, i atès que les obres es troben en període de garantia i s'han de fer canvis en el paviment que porten afectacions en les obres ja executades i rebudes.

Així, la part de l'obra relativa al canvi de paviment de la sala mestral dels locals s'ha d'executar per l'empresa VIAS Y CONSTRUCCIONES, SA pels motius indicats a l'esmentat informe tècnic:

“L'actuació consisteix en la substitució del paviment existent a la Sala Mestral, concretament a la zona de cuina, magatzems, recepció i sales d'actes, per un gres rectificat esmaltat de diferents mides segons l'àmbit.

Aquesta actuació de millora inclou l'enderroc previ del paviment existent a tots els àmbits afectats per tal de col·locar el nou paviment al mateix nivell, la qual cosa implica a més el desmuntatge i posterior reposició de diferents elements que es troben en contacte amb aquest paviment.

Per tant serà necessària una primera fase d'enderroc del paviment de terratzo existent; tenint especial cura en la retirada d'aquest paviment preexistent a les zones en contacte amb els paraments verticals, fusteries i altres elements de mobiliari fixe.

Aquests treballs inclouen la necessitat de protecció de falsos sostres, fusteries, mobiliari, instal·lacions i tots els revestiments de paraments verticals de fusta per evitar afectacions als acabats originals existents, així com el desmuntatge i posterior reposició de certs elements i la verificació del correcte funcionament dels bucles inductius – instal·lat sota el paviment a retirar - abans i després de les obres, per assegurar que la instal·lació no s'ha vist afectada. L'actuació inclou la retirada de portes, mobiliari de recepció i equipament vinculat.

Per les raons abans esmentades considerem imprescindible que aquests treballs, siguin contractats i executats per part de la mateixa empresa adjudicatària que va dur a terme els treballs previs de rehabilitació d'aquesta sala, concretament la mercantil VIAS Y CONSTRUCCIONES S.A”

Com es desprèn de l'informe tècnic adjunt, les obres a executar tenen un impacte directe en l'edifici que està en període de garantia, per tant, qualsevol actuació que es faci a l'edifici per un altre empresa pot afectar a la executabilitat de la garantia i dificulta el desllindament de responsabilitats entre els agents intervinents en cas d'algun incident o sinistre. La naturalesa de les obres a desenvolupar i les actuacions que es volen realitzar a l'edifici modifiquen i afecten les obres executades prèviament per tant, no poden ser executades per cap altre empresa sense perdre la garantia sobre les mateixes. Així, cal tenir present que el contracte formalitzat amb l'empresa constructora estableix a la clàusula 16.1 que durant el període de garantia, que es fixa en 48 mesos, el contractista és responsable i s'obliga a executar en l'obra tota classe de correccions, esmenes i reparacions que BIMSA consideri necessàries per a que les obres compleixin totalment al temps del certificat de la fi del període de garantia les condicions del projecte i execució. En conseqüència, si les obres que es pretenen fer ara fossin executades per

un altre empresa constructora no es podria garantir el manteniment de la garantia de l'edifici amb el perjudici que aquesta situació generaria en BIMSA.

En conseqüència, pels motius exposats, es considera que concorren els condicionants establerts a l'article 168.a) 2n de la LCSP per aplicar el procediment negociat sense publicitat.

Per tot l'esmentat, qui subscriu,

INFORMA favorablement l'aplicació del procediment negociat sense publicitat per a la contractació de les **OBRES DE REPOSICIÓ DEL PAVIMENT DE LA SALA MESTRAL, DINS L'ÀMBIT DELS LOCALS DE MESTRAL DEL PORT OLÍMPIC, AL BARRI DE LA VILA DEL POBLENOU, AL DISTRICTE DE SANT MARTÍ A BARCELONA** a favor de l'empresa VIAS Y CONSTRUCCIONES, SA, així com el contingut i prescripcions del Plec de Clàusules Administratives Particulars que regeix la licitació, atès que els mateixos estan conformes amb la legislació de contractes.

Barcelona, a la data de la signatura electrònica.

Silvia Gasch Cabot
Coordinadora Àrea de Contractació

Eva López Cabañas
Directora Jurídica i de Contractació